

01.03.2019

За підсумками року

Інтерв'ю з Президентом НАН України академіком Б. Є. Патonom. Джерело: журнал «Вісник Національної академії наук України» (№ 1, 2019 р.) ([Національна академія наук України](#)).

Б. Патон, президент НАН України, академік:

«...Особливо хочу наголосити на тому, що з 2015 року вчені Академії створили чимало прикладних розробок, спрямованих на зміцнення безпеки й оборони держави. Більшість цих результатів отримано у межах виконання цільової науково-технічної програми НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави». Зупинюся на цьому докладніше.

Зокрема, за напрямом захисту особового складу та військової техніки створено перспективні бронеструктури для додаткового захисту легкоброньованої техніки, кабін літаків, покращення характеристик тощо. Розроблено також маскувальні покриття для мінімізації помітності техніки в надвисокочастотному, високочастотному й інфрачервоному діапазонах.

Далі. За напрямом відновлення та модернізації військової і спеціальної техніки науковці Академії створили нові технології процесів оброблення каналів нарізних стволів для підвищення їхньої живучості. Крім того, розроблено також сучасні технології з продовження ресурсу авіаційної і бронетанкової техніки, лазерного й дугового зварювання тонкостінних елементів керма та сопла керованих ракет, а також підводного зварювання корпусів військових кораблів в екстремальних умовах.

Нарешті, за напрямом військової медицини розроблено нові біоматеріали для відновлення кісткової тканини. Створено новітні перев'язувальні матеріали та комбіновані засоби для зупинки великих кровотеч. Запропоновано технологію низькотемпературного зберігання клітин донорської крові.

Згадаю про ще кілька розробок, які заслуговують на окрему увагу. Це, наприклад, створена нашими радіофізиками радіолокаційна станція Х-діапазону для виявлення і класифікації рухомих об'єктів. У Міністерстві оборони України завершується процес її випробувань і, сподіваюся, найближчим часом її буде поставлено на озброєння.

Астрономи Академії розробили автоматизований оптично-цифровий комплекс розвідки, призначений для точного визначення координат рухомих і нерухомих об'єктів та передачі інформації до центру її оброблення. До речі, вже досягнуто домовленості про виробництво цього комплексу на одному з українських заводів.

Наші матеріалознавці здійснили дослідно-промислову перевірку технології одержання монолітих, фрагментованих і армованих корпусів та інших елементів для мінометних мін М60, М82, М120 зі спеціальних і високоміцних чавунів і виготовили дослідну партію цих виробів для польових випробувань. Міни, створені з використанням нових технологій, за технічними характеристиками вдвічі-втричі перевищують аналоги, що

використовуються у Збройних Силах України, та відповідають усім стандартам НАТО.

На замовлення ДП «КБ «Південне» імені М. К. Янгеля» вчені НАН України розробили ефективний метод високоточної візуальної навігації для високодинамічних літальних апаратів та комплекс програм для навігації сучасних оперативно-тактичних ракет і безпілотних літальних апаратів. Експериментальні випробування діючих макетів оптичної та радіолокаційної головок самонаведення на землі й у польоті підтвердили високу ефективність нового методу. З'ясовано, що за точністю він у 2-3 рази перевершує інші відомі методи візуальної навігації. Зокрема, методи, що використовуються в американській ракеті Томагавк і російській Іскандер.

Загалом, Академія вважає проведення досліджень, спрямованих на створення нових наукоємних продуктів оборонного та подвійного призначення, одним зі своїх пріоритетних завдань. Ми дуже сподіваємося на всебічну підтримку наукових колективів, що проводять такі дослідження, як з боку військових і промисловців, так і з боку вищого керівництва держави».

[Повний текст](#)